

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemam velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemam velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserte) vsprejema upravništvo in ekspeditija v „Kato. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Sementiških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 238.

V Ljubljani, v sredo 17. oktobra 1894.

Letnik XXII.

Državni zbor.

Dunaj, 16. oktobra.

Položaj.

Po štirimesečnem prestanku začel je zopet zborovati državni zbor. Bistveno se mej počitnicami položaj ni premenil. Verjetno je, da tudi v sedanjem državnozbornem zasedanju se koalicija še ne razdere. Nekatera nasprotja se bodo pač poravnala. Liberalci so nekako precej pogumni. Strah pred nemškimi nacionalcij jih je nekoliko minol, ko se na Češkem narodni Nemci niso organizovali popolnoma kot samostojna stranka in je izvolitev Lorberjeva pokazala, da tudi na Štajerskem še Steinwenderjeva stranka nima tolikšnega zaupanja, kakor so mislili. Za nas Slovence je ta položaj v toliko ugoden, da liberalci ne bodo skrajnih sil napeli proti celjski slovenski gimnaziji, ko vidijo, da se jim ni nemških nacionalcij preveč bati.

Predsednikov nagovor.

Predsednik baron Chlumecy je pozdravil poslance in naznanjal, da je cesarju v imenu zbornice častital ob rojstvenem dnevu in godu. Spominjal se je nesreče, ki je zadela cesarsko hišo s smrtjo nadvojvode Viljema. Spominjal se je predsednik tudi umrlih poslancev dr. Heilsberga, Winterhollerja in grofa Tyszkiewiczza. Vsi poslanci so v znamenje sožalja vstali s svojih sedežev. Predsednik je naznanil, da so poslanci grof Attems, Doležal in Rozwadowski odložili svoje mandate. Na novo voljeni poslanci Franc König, Janez Peitler, Janez Černik in Friderik Waunich so storili svojo obljubo. Predsedstvo državnega sodišča je naznanilo, da je dr. Josip Suppan odložil članstvo državnega sodišča.

Proračun.

Finančni minister Plener je na to predložil budget. V budgetu je več točk, ki se tičejo nas Slovencev ali pa kranjske dežele. Ustavljen je tretji rok za dolenski železnici v znesku 550.000 gld., kar je le posledica prejšnjih sklepov. Nadalje je ustavljen znesek za jedno četrtletje za slovensko gimnazijo v Celju, ki se otvori začetkom prihodnjega šolskega leta. Za vrejenje Save na Kranjskem je vlada postavila v proračun 50.000 gld., za zgradbo vladnega poslopja v Ljubljani 20.000 gld., za popravilo licealnega poslopja 9960 gld., za zgradbo novega gimnazijskega poslopja v Ljubljani prvi obrok 5000 gld., za botanični vrt v Ljubljani 5000 gld., za napeljavo vodovoda v gimnazijsko poslopje 900 gld., za zgradbo telovadnice v Ljubljani 1300 gld.

Za dispezijski zaklad letos vlada zahteva 100.000 gld., dočim je dosedaj zahtevala navadno le 50.000 gld. Te svote Slovani in konservativci niso posebno veseli, ker gre največ za židovsko časopisje.

Minister je obširno utemeljeval budget in pri tem mej drugim marsikaj zanimivega povedal. Češka zapadna železnica se bode najprej podržavila, z južno železnico so se začela pogajanja zaradi podržavljenja. Če se južna železnica podržavi, bode to v veliko korist Trstu in sosednim deželam.

Kar se tiče povišanja uradniških plač, dotična komisija z delom še ni tako daleč, da bi mogla staviti kake definitivne predloge. Vlada pa jako želi, da se uredi uradniške plače. Davek na žganje se bode kmalu preosnoval, in se o tem že vrše pogajanja z ogersko vlado. Kaj natančnejega o visokosti tega davka minister še ni mogel povedati. Minister je priznal, da je položaj kmetijstva slab, ker je cena žitu padla. Deloma se je odpomoglo s povzdigo ži-

vinoreje. Obrtnija se je pa poslednja leta čudovito povzdignila, kar je znamenje napredka narodnega gospodarstva. Povišali so se dohodki od davka na pivo in od tabaka. Zamenjanje bankovcev po goldinarju se gladko vrši. Končno je minister naznanil, da so dela v davčnem odseku že tako napredovala, da je upati, da se pred Božičem poročilo že predloži zbornici. Po Božiču se bode pa zbornica lahko pečala s to stvarjo. Minister pozivlje poslance, da se resno lotijo te važne stvari. Ko je minister končal, mu je večina zbornice pritrdjevala, Pernerstorfer je pa klical: „Kaj je z volilno reformo?“

Mladoček Kajzl je želel, da se predloženi proračun že postavi na dnevni red prihodnji seji. Predsednik mu je obljubil, da se bode po možnosti oziral na njegovo željo.

Vladne predloge.

Vlada je predložila državnemu zboru več predlog, mej drugim tudi predlogo o urejenju domovinske pravice. Po ti predlogi dobi domovinsko pravico v kakem kraju vsakdo, ki v njem neprestano živi petnajst let, če pa plačuje kak davek, pa zadošča tudi desetletno bivanje. Druga predloga se pa tiče žandarmerije.

Sodnje preganjanje

poslanca Dyka zaradi rušenja javnega reda je ustavljeno, kakor naznanja dopis pravosodnega ministra.

Izjemno stanje v Pragi.

Poslanec Blažek zahteva nujnost za svoj predlog, da se odpravi izjemno stanje. Blažek in Kaftan sta utemeljevala nujnost. Minister notranjih stvarij se je odločno izrekel proti nujnosti. Rovanja na Češkem dalje trajajo. Vedno je še mnogo slučajev upiranja policijskim organom. Vlada ima

LISTEK

Moje ječe.

Spisal Silvijo Pellico, prevel —a—.

LI.

Tako premišljeva je prišel sem na otok st. miheljski in zaprli so me v sobo, iz katere se je videlo na dvorišče, na laguno in lepi otok Muranski. Ječarja vprašal sem za Maroncellija, vprašal sem ječarjevo ženo, štiri čuvaje. Pa le malo so me obiskovali, obiski bili so kratki, bili so polni nezaupanja in povedati mi niso hoteli ničesar.

Vender težko je, kjer je pet ali šest oseb, da bi se ne dobil človek, ki hoče usmiljenje imeti in govoriti. Dobil sem tacega človeka in zvedel to-le:

Maroncelli bil je dolgo časa sam, potem pa so ga deli k grofu Kamilu Ladercki-ju; ta je bil pred nekaterimi dnevi iz ječe izpuščen in prvi bil je zopet sam. Izmed naših tovarišev bila sta oproščena tudi profesor Gian-Domenico Romagnosi in grof Ivan Arrivabene. Stotnik Rezia in gospod Canova bila sta skupaj. Profesor Ressi ležal je bolan v ječi poleg teh dveh.

„Ti, ki nismo proč sli“, dejal sem, smo torej vže obsojeni? In zakaj čakajo s proglašenjem

sodb? Morda čakajo smrti Ressijeve, ali pa da bi se toliko popravil, da bi lahko slišal sodbo? Ni li temu tako?

»Mislim da«.

Vsak dan vprašal sem za reveža.

»Ne more več govoriti; — zopet je začel govoriti, pa se mu meša in ne razume, kar govori; — le malo znamenja življenja je še v njem; — pogosto bljuje kri in še se meša; — slabeji je; — bolji je; — umira«.

Tako se mi je odgovarjalo več tednov. Nazadnje povedalo se mi je nekega jutra: umrl je!

Točil sem zanj solze, pa tolažil sem se z mislijo, da ni vedel za svojo obsodbo!

Prihodnjega dne, 21. februarija 1822. leta prišel je ječar po me. Peljal me je pred sodišče, potem pa odšel. Sedeli so tam, ko sem jaz vstopil predsednik, preiskovalni sodnik in dva sodnika prisednika, potem so vstali.

Predsednik mi pravi z obrazom polnim sočutja, da je prišla sodba, da je bila strašna, a da jo je cesar olajšal.

Preiskovalni sodnik bral mi je potem sodbo: Obsojen na smrt; na to cesarjevo odločbo: kazen spremenjena je v težko ječo 15 let in odvedenje na trdnjavo Spielberg.

Odgovoril sem: »Božja volja naj se zgodi!«
Moj sklep je bil iskren, kakor kristijan spre-

jeti grozni ta vdarec, ne kazati jeze in je ne netiti proti nikomur, bodi kdor koli.

Predsednik hvalil je mojo mirnost in mi svetoval, naj si jo vedno ohranim, rekoč mi, da je morda od te mirnosti odvisno, da pride čez dve ali tri leta še večja milost (mesto dveh ali treh let bilo jih je mnogo več).

Tudi drugi sodniki govorili so mi uljudne in upanja polne besede. Ali jeden med njimi, ki se mi je kazal vže mej pravdo sovražnega, kazal mi je nekako uljudnost, v katerej je bilo vender, kakor se mi je zdelo, nekaj ranečega; in zdelo se mi je, kakor bi njegove oči oporekale dvorljivosti in prisegel bi bil, da je v njegovih očeh posmeh sovražen in skodeželjen.

Sedaj bi tega ne prisegel več, prav mogoče je, da sem se motil. A takrat mi je zavrela kri in prav težko sem se zdrževal, da mi ni izbruhnila jeza. Hlinil sem se, in mej tem, ko so oni hvalili krščansko mojo udanost, sem jo bil vže izgubil.

„Jutri“, dejal je preiskovalni sodnik, »moramo proglasiti sodbo javno; to je neizogibna potreba.«

„Naj bo“, odgovoril sem jaz.

„Od tega trenutka Vam dovoljujemo“, pristavil je, »da smete biti skupaj s svojim prijateljem«.

In ko so poklicali ječarja, izročili so me njemu z nova ter mu rekli, da naj me dene k Maroncelliju.

(Dalje sledi.)

2/4 b h M. M. Pa.

dolžnost skrbeti za red in mir. Če se razmere zboljšajo na Češkem, bode vlada iz lastne inicijative potrebno sklenila in se morda ne bode omejila le na odpravo izjemnega stanja. — Nujnost se je odklonila.

Difteriserij.

Posl. Palfyja predlogu, da se v budget postavi neko svoto, da se bodo delali poskusi z difteriserijem v deželnih bolnicah, se je priznala nujnost.

Občna volilna pravica.

Poslanec Pernerstorfer je predlagal nujni predlog za volilno reformo. O nujnosti se bode posvetovalo še le v prihodnji seji.

Javni shod katol.-polit. in gospodarskega društva za Slovence na Koroškem.

S Koroškega, dne 15. oktobra.

V Zgornjem Rožu, v prijaznih Dolinčicah, imelo je zadnje nedeljo slovensko katoliško-politično društvo koroško javen shod, ki se je v vsakem pogledu dobro obnesel. V prostorih narodnega gostilničarja g. J. Paula, po domače Rutarja, zbralo se je kakih 200 poslušalcev, da poslušajo narodno-politične razprave. Prostorji bili so primerno ozaljšani z zelenjem in zastavami.

Kot vladni komisar bil je navzoč g. dr. Klebl iz Beljaka. Zborovanje je vodil društveni podpredsednik gosp. Vek. Legat, ki je pristrčno pozdravil došle Slovence in otvoril shod.

O drugi točki: „Kdo more in kako se more kmetu pomagati“, razpravljal je temeljito in obširno g. Val. Podgorc, ki je našteval mnoge vzroke, radi katerih vedno bolj propada kmetijski stan. Pokazal je, kako vladajoči liberalizem in neugodne liberalne postavbe zakrivljajo, da se beda vedno bolj razširja in da kmetijstvo vedno bolj propada. Naštel je potem tudi pripomočke, po katerih je kmetu upati boljše bodočnosti.

Govoril je odločno, jasno in temeljito, svoje trditve podpiral z mnogimi številkami. Zato so kmetje pazno poslušali spretnega govornika in mu glasno pritrjevali.

O šolskem vprašanju govoril je obširno kapelan Rozman, odgovarjajoč na vprašanje: „Kaj je šola in kakšna mora biti?“ Razložil je namen šole in kazal, kako je sedanja šolska postava nedostatna, za nas nepravna. Potem je utemeljeval potrebo verske in narodne šole in pozivljaval zbrane, naj pri volitvah volijo le može, ki bodo glasovali za naše zahteve.

Gospod podpredsednik Legat je poročal o sedanjem političnem položaju. Kaj vselega ni mogel poročati, pač pa moral opozarjati, kako se nas vselej in povsod zatira in ne dovoli niti trohica narodne ravnopravnosti. Utemeljuje to iz raznih dogodkov zadnjega časa, pozivlja rojake do vztrajnosti in epominja, naj si po močeh pomagamo sami.

Gospod Pečnik je spregovoril o isti točki in opozarjal na bližajoče se občinske volitve, roteč rojake, naj se otresejo tujega nemškutarskega jarma in na domačih tleh sami gospodarijo.

Gospod Podgorc spregovori še na kratko o gospodarstvu, opozarja na veliko važnost kmetijskih zadrug in naučuje kmete za-nje.

Gospod Legat zaključil zborovanje, ki je trajalo nad tri ure, z živio-klici cesarju.

C. g. župnik Gabron se zahvali govornikom in pozivlja navzoče, naj se tudi vedno ravnajo po danih jim navodilih ter stopijo kot slovenski možje na dan že pri bodočih občinskih volitvah.

Politični pregled.

V Ljubljani, 17. oktobra.

Celjska gimnazija je vendar našla milost v državnem proračunu. Levičarski klub je predvčeraj se posvetoval o tej zadevi. Dr. Russ je klubu pojasnoval, koliko se je vodstvo zjedinjeno levice trudilo, da prepreči, da se potreščina za to gimnazijo ne sprejme v budget. Več govornikov je govorilo proti osnovi slovenske gimnazije v Celju, videlo se je, da je ves klub proti nji. Glasovalo se pa ni, in to najbrž zaradi tega, da bi nekateri tudi mogli za njo glasovati, ako bi politični položaj to zahteval. Govori se, da sta vlada in levica se dogovorili, da se ta gimnazija sprejme v budget, da se tako obdrži konserva-

tivni klub v koaliciji. Levičarji bodo glasovali proti njej, da se ne zamerijo volilcem. Dotična postavka bi pa bila v zvezi temu sprejeta, kar je upati, da zanjo glasujejo Mladočehi in krščanski socijalisti. Tako so računali vlada in liberalci, ali nekaj kaže, da se motijo. Slišijo se glasovi, da Mladočehi in krščanski socijalisti ne mislijo v tem vprašanju pomagati vladi. Odtegnili se bodo glasovanju, da bode morda svota za slovensko gimnazijo v Celju odklonjena in koalicija pridežv resno nevarnost. Po našem mnenju se bodo pač koaliranci v tem slučaju le znali pomagati, ako bodo videli, da je od te gimnazije odvisen obstanek koalicije. Levičarjem niti za to gimnazijo glasovati ne bo treba, temveč le toliko se jih odtegne glasovanju, da ostanejo v manjšini. To lahko mnogi storé, kajti voljeni so v okrajih, kjer se nikdo za celjsko gimnazijo ne briga.

Novo okrožno sodišče. V Šibeniku se osnuje novo okrožno sodišče. S tem se je izpolnila jedna opravičena želja Dalmatincev.

Vojna pogodba s Srbijo. Grof Kalnoky in bivši srbski minister Priročanec sta z vso odločnostjo trdila, da se kaka taka vojna pogodba mej Avstrijo in Srbijo ni sklenila, kakor je trdil Pacak v delegaciji. Pacak je pa sedaj v glavnem mladočeskem glasilu pisal, da je on dobil to pogodbo, katero je prečital v delegaciji, iz popolnoma zanesljivih rok, naj se stvar še tako oporeka. Pogodba je bila stopila dne 1. januarja 1882 v veljavo. Sklenjena je bila za dvanajst let. Letos ob novem letu jej je veljava potekla. Grof Kalnoky je torej lahko rekel, da nobena taka pogodba več ne velja. Pacak pravi, da je stvar zaradi tega sprožil v delegaciji, ker bi bil rad vedel, če se je pogodba podaljšala. Ker pa dr. Pacak vira ne pové, nikdo ne more presojati verjetnosti njegove trditve. Če mu je morda došel prepis pogodbe iz srbskih radikalnih krogov, je verjetno, da je Pacak nalagan.

Castelar v Rimu. Kakor poročajo listi, bil je nedavno znani španski politik Castelar v Rimu ter v avdijenciji sprejet od sv. očeta. Sotrudnik lista „Italie“ je na to obiskal Castelarja, kateri je v prvi vrsti hvalil duševno svežost in živahnost Leona XIII. Rekel je, da je v svojem življenju govoril z mnogimi državniki, tako s Thiersom in Gladstonom, ali take gotovosti v presojevanju razmer ni našel nikjer, kakor pri sedanjem papežu. Leon XIII. je najprvo govor obrnil na Francijo, rekoč, da je ondi treba obdržati legitimistično stranko, a navzlic temu goji zaupanje do republike, kajti oblika vlade ne znači ničesa. Na to Leon XIII. preide na socialno vprašanje, naglašajoč potrebo, da je treba vrediti razmere med delavci in delodajalci. Zadnji morajo znižati svoje zahteve, prvi odreči se krivim svojim idejam. Govoreč o bolezni ruskega carja omeni sveti oče, da se za slučaj smrti Aleksandra III. ni treba bati vojske, kajti naslednik njegov bode nasledoval isto miroljubivo politiko. Časnikar vpraša Castelarja, ali sta s papežem govorila o današnji italijanski politiki. Castelar odgovori: „Dovolite, da o tem ne govorim, sicer pa sva o tej točki malo govorila.“

Razžaljenje francoskih sodnikov. Dva časopisa sta oproščena na Francoskem, ki sta bila zatožena razžaljenja sodnijskega stanu. „Petit Corporal“ in „Libre Parol“ sta bila zatožena, ker sta napala štiri sodnike, ki so oprostili razne sleparje v panamski zadevi. Vrednika sta se izgovarjala, da zatožba ni utemeljena, ker štirje sodniki še niso sodnijski stan. Če so pa dotičniki razžaljeni, naj pa sami tožijo. Porotniki so oprostili zatožena vrednika. Sedaj imajo razžaljeni sodniki pravico, tožiti, ali tega najbrž ne storé, ker vedó, da bi pri obravnavi se marsikaj povedalo, kar bi njih veljave gotovo ne povzdignilo.

Kitajci in Japonci. Kakor se kaže, so poročila o tem, da Japonci letošnjo jesen vdró v Mandžurijo, da vzamejo Mukden ali celo Peking, izmišljena. Sedaj je že sredi oktobra, pa so Japonci najmanj še 14 dnej hoda od Mukdena in 40 dnej hoda od Pekinga. Sedaj se je že začel mráz v teh krajih, da dalje vojevanje ne bode več mogoče. Tudi Japonci niso se še nikjer izkrcali. Vsa dotična poročila so bila neosnovana. Prihajala so pa menda od japonske strani in imela nsmen, begati Kitajce. Dosegla so popolnoma svoj namen. V Kitaju je sedaj vse zmedeno in pošiljajo se vojaki iz kraja v kraj, ker se povsod bojé prihoda Japoncev. Poslednji bodo pa na Koreji prezimili in nadaljevali bojevanje še le pomladi.

Slovstvo.

IV. letopis slovenskih posojilnic 1893. Sestavil po naročilu načelstva „Zveze slovenskih posojilnic“ Ivan Lapajne, šolski ravnatelj v Krškem. Celje, 1894. Izdalo in založilo načelstvo „Zveze slovenskih posojilnic“ v Celju. Tiskal Drag. Hribar. Fol. st. 76.

„Zveze slov. posojilnic“ podala nam je vže četrti svoj letopis, ki precej presega po obsegu prejšnje in nam podaje lepo pa veselo sliko slovenskega posojilništva. Sestavil ga je skrbno in pregledno zopet g. ravnatelj Ivan Lapajne, ki si je pridobil vže dokaj zaslug za napredek naših posojilnic. Ker pozneje podamo še obširnejši posnetek po tem letopisu, da svoje čitatelje tako obveščimo o napredku slovenskega posojilništva v minolem letu, podamo tu le glavna poglavja iz zanimive knjige. Poroča se v tabelah: 1. o številu, kraju, razširjenosti, starosti in uredbi slov. posojilnic; 2. o družnikih in visokosti deležev; 3. o denarnem prometu; 4. o deležih; 5. o hranilnih vlogah; 6. o posojilih; 7. o izposojilih in lastnih dolgovih; 8. o gotovini in naloženem denarju. 9. o davkih in pristojbinah; 10. o upravnih stroških; 11. o čistem dobičku in njegovi porabi; 12. o združinskih zakladih; 13. tabelam so dodane primerne opazke. Potem sledé še druga krajša in daljša poročila in več podučnih sestavkov o zadolžnicah in menicah, „Raiffeisen, Schulze-Delitsch, česke založny in slovenske posojilnice“, „Posojilnice po Avstrijskem“. Uzorna pravila, sestavljena po tajniku, in konečno „Računski zaključek slov. posojilnic za l. 1893 in račun „zveze“. — Zunanja oprava letopisa je prav čedna, tisek jako lep.

Boj za slovenske ljudske šole v Trstu. U tok Josipa Vodopivec, Ivana Besednjak, Antona Kljun in Jakoba Prhavec za se in v imenu soprosilcev proti odloku c. kr. namestništva primorskega z dne 1. julija 1894, št. 10031/VII., s katerim se zavrača zahteva slovenskih starišev v Trstu za ustanovljenje slovenskih ljudskih šol v Trstu. Sestavil in predložil dne 7. avgusta 1894 visocemu c. kr. ministertvu za bogočastje in uk pooblaščenec prosilcev dr. Gustav Gregorin, odvetnik v Trstu. Cena 20 kr. — Tako se imenuje drobna, 32 strani obsegajoča brošurica. Kaka je vsebina, pove navedeni naslov. Toplo jo priporočamo, ker daje pregled trpke borbe tržaških Slovencev za slov. šolo. Čisti dobiček namenjen je družbi sv. Cirila in Metoda.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 17. oktobra.

(Program I. dolenje-avstrijskega kat. shoda.) Katoliški shod se vrši na Dunaju, dne 12. in 13.ega novembra v dvoranah muzikalnega društva, po nastopnem vsposredu: V ponedeljek, 12. novembra zvečer ob 6. uri pozdrav udeležencev, ob 7. uri prvi slovesni shod; v torek, 13. novembra zjutraj ob pol 8. uri sv. maša; od 9—12. ure seja odseka za katoliško organizacijo (društva, šola, časopisje); popoldne od 2—5. ure seja odseka za socialno vprašanje in zvečer ob 7. uri drugi in zadnji slovesni shod. Cena za vstopnico je 1 gld., ki naj se pošlje na pripravljalni odbor Dunaj, VIII. Josefstädterstrasse 14. Dobrodošli udeleženci iz vseh avstrijskih kronovin!

(Deželni odbor isterski) je brzojavil te dni ministerskemu predsedniku. „Po naših mestih je živa agitacija zaradi ukazanih slovenskih in hrvatskih napisov pri sodiščih. Ta naredba je neopravičena, ker krši zgodovinske pravice in žali italijansko prebivalstvo, ki je skoraj izključno prebivalstvo isterskih mest. Podpisani odločno protestujejo in zahtevajo, da se prekliče ta naredba“. — Pričakujemo, da se vlada ne uda tem kričačem.

(Iz celovške škoflje.) Dekanijo trg bode oskrboval č. g. A. Richter, župnik v Sokovem. — Razpisani sta župniji Trg in Tholica do 24. novembra t. l. — Na mesto č. o. Rud. Handmana S. J. prišel je v celovško duh. semenišče č. o. Jožef Lechner S. J. — Č. g. J. Volavčnik, župnik na Rudi, izvoljen je dekanijem svetovalcem dekanije Velikovec. — Za predstojnico elizabetinskega samostana v Celovcu je izvoljena m. Benedikta Goesler.

(Iz Račeč.) Preteklo nedeljo po prvi sv. maši imel je gosp. Otmar Skalé, živinozdravnik v Novem Mestu, v tukajšnji šoli predavanje o živinoreji. Po učljivim besedam govornikovim sledili so poslušalci pazljivo. — V noči od 15. do 16. t. m. padel je pri nas prvi sneg, ki se je pa moral kmalu posloviti. Po gorah je precej pobelil. Toplomer je kazal +2°. — Poljski pridelki so do malega vsi

pod streko, le nekoliko ajde je še zunaj. Tudi trgategv je končana.

(Poročil) se je 8. t. m. v Loki pri Zid. mostu g. Anton Mirnik, c. kr. poštni asistent, z gospodičino Karloto roj. Knina, ki je nedavno prestopila iz židovske vere h katoliški in sprejela zakrament sv. krsta.

(Vojaška vest.) Stotnik Jos. Blabolil domačega pešpolka št. 17. je povodom svojega umirovljenja imenovan majorjem ad honores.

(Iz Planine na Vipavskem.) dne 16. oktobra: Včeraj je pri nas umrl daleč po Kranjskem, posebno po Rovtahn poznati volovski kupec Fortunat s Planine. Mož si je s svojo marljivostjo pridobil lepo premoženje. Preskrbel je otrokom — šesterim sinovom in dvema hčerama — ne majhne dote in sinu dediču obširno arondirano posestvo, v čegar sredini leži v prijaznem brdu grička sv. Pavla skoro graščini podobni Fortunatov dom. Pokojnik je bil vseskozi kmet, in to mu je bila največja tolažba, da so otroci njegovi tudi delavni in pridni postali, vredni svojega očeta.

(Podružnični shodi na Koroškem.) Koroške podružnice sv. Cirila in Metoda pridno zborujejo. Jako zanimiv in vspesen je bil shod beljaške podružnice dne 23. m. m., kjer se je med drugim predstavljala igra „Od hiše“, spisal J. Vole v zadnjih „Pomladnih glasih“. — Dne 7. t. m. zborovali sta podružnici v Črni in Kotmarivasi. Le-tu je govoril g. urednik Haderlap, za njim obširno pa g. Podgore o položaju kmetskega stanu. — Zadnje nedeljo, dne 14. oktobra bil je shod v Škocijanu. Govorili so gospodje: Treiber, Ražun in Kandut. Zbor obnesel se je dobro in pazno poslušali so navzoči kmetje navdušene tehtne govore!

(Tat v cerkvi.) Iz Gorij, dne 16. okt.: Ko sta pretečeno nedeljo 14. t. m. hotela cerkvena ključarja denar iz darilnika pobrati, najdeta ključavnice potrte in denar pobran razven tega, kar se je nabralo pri zadnjem darovanju roženvenško nedeljo, iz česar se sklepa, da se je tatvina zgodila že pred več časom. Po dohodkih drugih let soditi, odnesel je tat 15 do 20 gl.

(Tržaške šole zaprte.) Zaradi davice v Trstu je tržaško namestništvo zadnje soboto odredilo, da se morajo za nedoločen čas zapreti vse javne in zasebne ljudske šole, otroška zabavišča in pripravljalni razredi ženskega liceja.

(Sneg.) Z Radovice 16. okt.: Nocojšnje n. e. je sneg zapadel po naših hribih, a tudi mi ob znožju gora ga imamo. Zdaj ob sedmi uri pa zginja pred toplimi solničnimi žarki, kakor da ima slabo vest: češ pravi nebodigatreba sem. Dolinci pa imajo meglo, da jo lahko z žlico zajemajo, alj z nožem režejo, kakor jim bolj tekne.

(Trgatev) na Dolenjskem je večinoma že končana. Vina so pridelali sicer mnogo manj od lani, toda dobro bode. V nekaterih krajih niso skoro nič pridelali, ker med letom niso nič storili v zboljšanje trte.

(Zapuščina.) Dne 11. t. m. v Ilirski Bistrici umrli posestnik g. Ivan Tomšič je mej drugim volil 2000 gl. za reveže v Ilir. Bistrici, 2000 gl. za dijaško ustanovo in 1500 gl. z določilom, da se iz dohodkov tega kapitala vsako leto o Božiču za revno šolsko mladino nakupi obutalo itd.

(Mažarska liga) V Budimpešti snujejo mažarsko ligo, katera si stavi „kulturno“ in „blagotvorno“ nalogo mažarizacije nemažarskih narodov na Ogerskem. Značilno je, da je v odboru 76 odstotkov židov.

(Celovške novice.) Celovška požarna bramba je minuli teden praznovala petindvajsetletnico svojega obstanka. — Zadnji četrtek razletela se je posestnici G. steklenica napolnjena z benzinom in vuela se je delalnica za čiščenje obleke in posestnica se je hudo ožgala. — Vojaki so se minuli teden pretepali v gostilni „Linse“. Zató je vojaška oblast vsem vojakom strogo prepovedala, nadalje pohajati to gostilno.

(Nagla smrt.) Nek kupec iz Radeč kupoval je nedavno v Trbižu ovce. Baš ko je hotel odšteti denar, zgrudil se je, po kapi zadet, mrtev na tla.

(Roparski napad.) Predvčerajšnjim po noči je v Borovnici vstopil v mešani vlak neki Karol Topolavec ter hotel med vožnjo okraštati neko žensko. Ta se zbudi ter zakliče na pomoč. Predno pride sprevodnik, sune Topolavec ženo z nožem v desno roko. Lopova so na Rakeku izročili orožnikom.

(Živinska bolezen.) Ker se je na Primorskem v občini Novigrad pri živini pokazal sajevec na

gobeih in parkljih, je deželna vlada kranjska z odlokom z dne 14. t. m. prepovedala, da se iz sodnega okraja novograjskega parkljasta živina ne sme prignati na semenj, ki boče 19. t. m. v Trnovem. Ravno tako iz postojnskega okraja ne smejo z živino na semnje v novograjskem okraju.

(Razpisane učiteljske službe.) V črnomeljsem okraju: Mesto učitelja na jednorazrednici v Radovici z letno plačo 500 gl.; na jednorazrednici v Božakovem z letno plačo 450 gl.; na jednorazrednici v Gribljah z letno plačo 450 gl.; na dvorazrednici na Vinicidrugom mestu z letno plačo 450 gl. in stanovanjem.

(Zagradbe hudournikov.) Včeraj se je vrnilo v Ljubljano 35 kaznjencev, kateri so od konca aprila s pomočjo 30 Tirolcev trebili in zagrajevali dva potoka pri Rablju. Troški znašajo nad 11.000 gl.

Darovi za dom katoliške družbe.

Darovali so p. n. gg.:

Župnik Fr. Barborič 12 gold.; župnik Anton Kukulj 5 gl.; župnik Sim. Žužek 10 gl.; umirovlj. duhovnik Jožef Strbene 12 gl.; župnik Gregor Jakelj 2 gl.; neimenovan posestnik iz Ljubljane 30 goldinarjev.

Društva.

(K slov. kat. akad. društvu „Danica“ so blagovolili pristopiti kot ustanovniki: prevzvišeni gospod knez in škof dr. Jakob Missia z velikim darom dveh sto gl., g. dr. Jos. Lesar, prof. bogoslovja in vodja v Alojzijevišču v Ljubljani in g. Frančišek Schweiger, župnik na Radovici pri Metliki. Vstanovnikov je sedaj osem. — V starešinski krog so se prijavili blage volje sledeči p. n. gospodje: dr. Anton Mihalič, sekundarni zdravnik v Ljubljani, dr. Josip Debevec, prefekt v Alojzijevišču, v Ljubljani, Viljem Schweitzer, advokatski koncipijent v Novem Mestu, Josip Žičkar, župnik v Vitajni, dr. Janez Ev. Krek v Ljubljani, dr. Lav. Gregorec, kanonik, dež. in drž. poslanec, v Novicerkvi, mons. dr. Anton Mahnič, prof. bogoslovja, v Gorici, 10 gl., or. Martin Matek, prof. bog., v Mariboru, 5 gl., Andrej Kalan, stolni vikar v Ljubljani, Jos. Šiška, knezoškofjski tajnik, v Ljubljani, dr. Jos. Pavlica, špiritual, v Gorici, Jos. Heržič, župnik na Spodnji Polskavi, Avgust Sinkovec, kapelan v Stari Loki, dr. Jos. Mlaker, prof. bog., v Mariboru, Matija Skorjanc, kapelan v Vitanju, dr. Fr. Ks. Zigon, prof. bog. v Gorici, Anton Rančigaj, katehet v Celju, Andrej Pavlica, stolni vikar v Gorici, Jos. Atteneder, nemški propovednik v Celju, Ivan Krančič, kapelan v Celju, Anton Kržič, prof. na učiteljišču v Ljubljani 2 gl., Miroslav Kukovič, kapelan v Konjicah, Frančišek Irgl, vikar v Celju, Janez Čemažar, kapelan v Vitanju, Jos. Kardinar, kapelan na Doberni, Jurij Šelih, kapelan v Novicerkvi, za I. tečaj 50 kr., Jos. Brešar, kapelan v Postojni, 2 gl. 50 kr., Andrej Vodusek, župnik v Vojniku 2 gl., Matija Karba, župnik v Zrečah, Josip Brence, župnik pri sv. Gregorju poleg Ortneka, O. Leon Zugelj, frančiškan v Klanjcu, Anton Cibič, dekan v Črničah 3 gl., Frančišek Lakmayer, župnik v Grahovem pri Cirknici, dr. Ivan Mauring, kapelan v St. Vidu na Dolenjskem 2 gl., Stefan Jaklič, župnik v St. Vidu 2 gl., Jos. Dekort, kapelan v Zalcu 2 gl., Pavel Rath, župnik v Šmiklavžu pri Slovenjem Gradcu, Frančišek Klavžar, župnik v St. Ilju pri Turjaku, Frančišek Vračun, kapelan v St. Ilju in Matija Fideršek, župnik v St. Florjanu v Doliču. — Oni p. n. gospodje, pri katerih ni izrečno povdarjena darovana svota, poklonili so nam po 1 gl. Bog povrni vsem! — Društvo si je najelo lastne prostore, sobo, kabinet in kuhinjo, ki se boče preobrazila v knjižnico, v IX. okraju, Schlagergasse No. 2, II. 15 za 220 gl. na leto. Ceneje se ni dobilo. Ob enem si je društvo omislilo najpotrebnejšega pohištva za 80 gl., naročilo „Reichspost“ in „Mir“, ter si priskrbelo še nekaj družih najnujnejših potrebščin. — Upamo, da nam boče i v bodoče ostalo naklonjeno slovensko občinstvo, ter nas dejanski podpiralo, dokler si ne vtrdimo slovenskega katoliškega doma „Danica“ na Dunaju. — Za osnovalni odbor: Fr. Pavletč, Fr. Jankovič.

Narodno gospodarstvo.

Pohorske planine in njih posestniki.

S Stajerskega, 15. oktobra.

Lepa in krasna je zemlja slovenska. Dičijo jo večje in manjše doline, katere pojijo bistre reke in šumeči potoki; tu se širijo rodovitna, lepo obdelana polja in prijazni grički slavni vinogradov, tam se vzdigujejo mogočne in z lesom obraščene gore. Tudi obnebe je po Slovenskem vseskozi kaj milo in ugodno, da se le redkokedaj vtihotapi katera kužna bolezen. Ni čuda tedaj, da sili ptujec v naša mesta, trge in vasi, kjer se hoče vgnjezditi in domačine vjedati. Vendar tudi gorovje mu ni previsoko in pretežavno, rad bi se še tu vdomačil. Če revček že ne more

najti drugod svojega bivaličča, kdo bi mu to štel v zlo. Saj „ljubo doma, kdor ga ima“; drago mu je, če je tudi vrh planin. Toda kdo bo hladnokrvnogledal, kako se jež razteguje in s svojo bodočo kožo odganja krotke živalice, da si slednjič popolnoma osvoji celi brlog. Zalostni dogodki se slišijo iz gorenjskih planin, jednaki, če ne hujši vršijo se tudi na Spodnjem Stajerskem.

Grajščaki so si med Vitanjem, Mislinjem in št. Lovrencem polagoma pridobili velikanske planjave gosto obraščene Pohorja, a prejšnji posestniki pa se večinoma morajo kot najemniki potikati po zapuščenih siromašnih bajtah. Že mnogoteri je zdihnil: O da sem prodal svojo last, se zdaj bi jo lahko imel, tako pa ni ne denarja, ne posestva. Mesto njega se ptujec masti s prekrasnim lesom, katerega režejo mnogobrojne žage noč in dan, in vendar se v črnih gozdih nič ne pozna; ptujec se šopiri s širokimi pašniki vrh planin, saj je znano, da jeden grajšček dobi za pašo v teku 3 do 4 mesecev vsako leto po 600—700 gl. Da, ko bi vsakdo držal svoje imetje in ga ne prodajal, bil bi še lahko premožen kmet, ne bilo bi toliko bede in revščine, ne trebalo bi zdihovati pod nezunosno peto svojih gospodov, ki dostikrat (človeku) podložniku še v verskih in narodnih zadevah nastavljajo največje zapreke.

Nevarno je danes prodajati posestva brez važnih vzrokov, sosebno pa lepe goščave. Gozdi so za kmeta skoro največjega pomena. Saj tisti gospodar le malo velja, ki nima dosti lesa, če tudi je drugače njegovo stanje prav dobro; naj ima še toliko vinogradov, prihruje toča, nastopi slaba letina, več ga stane obdelovanje, kakor pridelava. Živina v hlevu je lepa, a kolikokrat je dobra cena? Primoran je včasih jo oddati za nevredni denar. Koliko vrednost pa ima gozd za hišo in obrt, čutijo ljudje po krajih, kjer so vse gozde zatrli. Celi okraji, da, cele dežele bitko po njih zdihujejo.

Vse graje vredni je toraj tisti, ki lahkomišelnost prodaje svoje imetje. On je nehvaležen svojim predstarišem. Sto in sto let je bila kaka rodovina na posestvu, kako je ljubila svoj dom, kako mirno in zadovoljno živel! Tu pride komu naenkrat na misel, prodal bom vse. Naj le pomisli, da so njegovi predniki tam lahko pošteno živeli, tudi kupec upa tam srečen biti, toraj je še tudi njemu tam mogoče obstati.

Navadno je, da prodajalec ne ve prav ceniti svojega posestva. Dostikrat mu treba pokazati le denar, in že sklene nesrečno pogodbo. Prodajalec kmet iz svoje gošče vsa najlepša drevesa in nastavl sam ceno, po njihovih mislih prav visoko, a prepozno je sprevidel, da je ta les ravno polovico več vreden. In kupec ne bo nikdar kaj kupoval, kar bi mu bilo v škodo.

Prodajalec se tolaži s tem, da bo drugod kaj kupil, vrh pa mu bo še denarja ostalo. Izmed dvajsetih bo menda jeden tako srečen, drugi ne najdejo primerne stana, čakajo in čakajo, denar se trosi in manjša in slednjič ne ostane drugega kot revščina. In če si tudi kupijo novo posestvo, težko pa tudi les zraven, a zdaj vedno kupovati drva, steljo, denarja pa nikjer vzeti, ne bo-li se zakopal v dolgove, ki ga morejo nazadnje uničiti?

Pravi izdajalec postane oni, ki svoje imetje razprodaja še celo kakemu brezvercu in narodnemu nasprotniku. Marsikteri oče se je hudo trudil in ubijal, da bi pošteno posestvo pripravil svojem otrokom. Ali bi mu bilo drago, da bi njegov sin vse to poprodal, takorekoč zavrgel, da bi po planjavah, po katerih je tolikokrat z žuljevimi rokami hodil in prosil blagoslova z nebes, gospodaril ptujec, ki zaničuje njegov jezik, zasramuje njegovo vero, kateremu je vse jedno greh in čednost, pekel in nebo. Je-li tak sin vreden sin svojega očeta, ni-li njegova izdajica?

Domača zemlja naj ti bo toraj vedno častitljiva, ljubi jo, nikar je ne zametuj, da ne postaneš nehvaležnej svojih očetov, krivičnež svoje družine, skrunitelj svojega naroda in njegovih svetinj!

Telegrami.

Dunaj, 17. oktobra. Včeraj se je ministerjalni svetnik v trgovskem ministerstvu, Adalbert Hochmann, ustrelil.

Levov, 17. oktobra. Deželna razstava se je danes slovesno zatvorila.

Budimpešta, 17. oktobra. Zbornica poslancev se posvetuje danes o poročilu gospodske zbornice, v katerem se naznanja, da

je zbornica odklonila načrt zakona o svobodnem bogoslužju. Poslanec Helffy je izjavil v imenu neodvisne stranke, da je za popolno versko svobodo, ali sedanje predloge ne odklanja, ker pomenja znaten napredek. Apponyi je izjavil v imenu narodne stranke, da je občno za predlogo in priporočila, da se vrne predloga gospodski zbornici. Govornik je pa proti temu, da bi se zakonito priznalo brezverstvo, ki je stvar individualizma, ali je za narod seme neverstva in pelje ljudstvo v moraličen propad.

Sredec, 17. oktobra. Ostavka ministra Tončeva se je vsprejela. Sebranje se snide dne 27. oktobra.

Pariz, 17. oktobra. Predsednik republike je včeraj vsprejel velikega kneza Vladimira. Velikemu knezu so se skazale vojaške časti.

Berlin, 17. oktobra. Ustavilo se je uvrščevanje poljskih vojaških novincev v poznansko divizijo. Poljski novinci se uvrste v nemške polke.

Peterburg, 17. oktobra. Zdravniki Leyden, Saharjin, Popov in Beljanov objavljajo v „Praviteljstvenem Vjestniku“, da so se prepričali, da se carjeva bolezen na obistih ni zboljšala in da moči pojemljejo. Zdravniki pa upajo, da se v južnem podnebjju zdravje carju zboljša.

Potsdam, 17. oktobra. Disciplinarno sodišče je obsodilo bivšega kamerunskega kancelarja Leista zaradi prekoračenja njegovih pooblastil in zaradi nenravnih dejanj, da se prestavi v drugo službo za manjšo plačo.

Bruselj, 17. oktobra. Pri prvi volitvi je izvoljenih 77 katolikov, 7 liberalcev in radikalcev in 12 socijalistov, 56 je pa ožjih volitev.

London, 17. oktobra. Po došlih poročilih iz Pekinga je cesar izdal ukaz, s katerim kitajska vlada prevzame odgovornost za varnost tujecev.

London, 17. oktobra. Bolezen emirjeva vzbuja velike skrbi tukaj in v Indiji, ker se v Afganistanu prememba na prestolu nikdar ne izvrši brez boja.

Umrli so:

15. oktobra. Marija Vojska, delavčeva žena, 27 let, Opearska cesta 2, jetika. — Marija Malitsch, upravnikova hči, 5 let, Franc Jožefa cesta 5, bronchitis crouposa.

16. oktobra. Elizabeta Rupnik, gostija, 50 let, Kravja dolina 11, carcinoma pedis.

Tujci.

14. oktobra.

Pri *Slonu*: Weiner, Degan, Endres, Polak, Pam, Walter, Polak, Hausner in Trebič z Dunaja. — Mandler, Luzzatto in dr. Bolmari iz Trsta. — Čadež iz Poljan. — Kolovrat iz Krnova. — Wrus iz Radovljice. — Tomšič z Goriškega. — Majdič iz Jarš. — Pavlica iz Siska. — Golob iz Koprivnice. — Bergman iz Št. Lenarta. — Sušnik iz Grada.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrična na 24 ur v mm
		zrakomera v mm	toplomera po Celsiusu			
7. u. zjut.	732.1	12	brezv.	oblačno	0.00	
8. u. pop.	732.9	6.2	sl. vzh.	jasno		
9. u. zveč.	735.5	1.9	sl. szap.	"		

Srednja temperatura 3.1°, za 8.4° pod normalom.

551 1

Josip Supančič, c. kr. davkar v pok., javlja potrtega srca prežalostno vest, da mu je mila soproga, gospa

Franciška Supančič

dné 17. oktobra po polnoči v 60. letu dōbe svoje po dolgi in mučni bolezni, previdena s svetimi zakramenti za umirajočo, umrla.

Pogreb bo de v petek, dné 19. t. m., ob 9. uri dopoldne.

Drage pokojnice priporočam v blag spomin.

Mokronog, dné 17. oktobra 1894.

Deželno gledišče v Ljubljani.

Nova opereta.

V četrtek dné 18. oktobra 1894:

Prvikrat:

Mam'zelle Nitouche.

Opereta v treh dejanjih. — Spisala H. Meilhac in A. Millaud. Godbo zložil Hervé. Dirigent prof. Gerbič. Režiser Rudolf Inemann.

V tretjem dejanju nova dekoracija: Dvorišče v vojašnici. — Nove kostume sta po figurinah „Théâtre de Variétés“ v Parizu priredila gospa Widmayer in g. J. Sturm.

Začetek ob 8. uri, konec po 10. uri zvečer.

Prihodnja predstava bo v soboto 20. oktobra.

Velik harmonij

amerikanskega sistema z 11 spremeni, s crescendo in decrescendo za noge, pripraven za manjšo župno cerkev, ki je stal pred 5 leti čez 400 gld., se iz zapuščine rajn. g. A. Trepala, duhovnika, prodá za 250 gld.

Oglasila in naročila naj se pošiljajo Janezu Kogovšek-u, cerkveniku in orgljavcu v Rovtê pri Logatcu. Kranjsko. 541 3-2

Registrovana vipavska vinarska zadruga v zvezi z istrsko vinarsko zadrugo

otvorila je dné 14. oktobra

svojo pivnico na Bregu števil. 1 v Ljubljani,

kjer se točijo prav poceni pristna

letošnja in lanska vipavska in istrska vina.

Skladišče tega vina je v Šiški, kjer se bo de oddajalo vino na debelo. Naročila na vsako množino sprejema gostilničar obeh zadrug g. Peter Krebelj, kateri tudi posreduje direktno razpošiljanje vina po vzoreh vsem kupcem.

Ljubljansko p. n. občinstvo in drugi kupovalci, posebno krčmarji, vabljeni so uljudno na obilen obisk in nakupovanje izvrstne in pristne kapljice. 544 7-3

Zadrugi izvršujeta pa tudi naročila neposredno ter razpošiljata na zahtevanje vzorce.

St. 22.561.

Stanarinske knjižice

za stranke z uradno potrjenimi določbami hišnega reda v slovenskem in nemškem jeziku, z razpredelbo za vplačevanje stanarine, vodovodne in mestne doklade, dobé se komad po 15 kr., 10 komadov vkup 1 gld. v Katol. Tiskarni v Ljubljani.

St. 22.561.

Razglas.

550 3-1

V smislu § 37. občinskega reda za deželno stolno mesto Ljubljano se javno naznanja, da so proračuni o dohodkih in stroških

1. mestne občine Ljubljanske,
2. mestnega ubožnega zaklada,
3. meščansko-bolničnega zaklada in
4. ustanovnega zaklada

vše sestavljeni in bodo od 17. do 31. t. m. razgrnjeni v magistratnem eksperimentu občanom na vpogled, da vsak lahko svoje opazke o njih navede.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,

dne 15. oktobra 1894.

Dunajska borza.

Dne 17. oktobra.		Dne 16. oktobra.		Kreditne srečke, 100 gld.	
Skupni državni dolg v notah	99 gld. 20 kr.	4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	148 gld. 50 kr.	4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	140 " "
Skupni državni dolg v srebru	99 " 15 "	5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	158 " 50 "	Avstrijskega rubežega križa srečke, 10 gld.	17 " 70 "
Avstrijska zlata renta 4%	123 " 65 "	Državne srečke l. 1864, 100 gld.	197 " 50 "	Rudolfove srečke, 10 gld.	23 " 50 "
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	98 " 10 "	4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	97 " "	Salmove srečke, 40 gld.	69 " 50 "
Ogerska zlata renta 4%	121 " 85 "	Tisne srečke 4%, 100 gld.	143 " 75 "	St. Genois srečke, 40 gld.	72 " "
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	96 " 45 "	Dunavske vranavne srečke 5%	127 " 75 "	Waldsteinove srečke, 20 gld.	50 " "
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	1034 " "	Dunavsko vranavno posojilo l. 1878	107 " 60 "	Ljubljanske srečke	24 " 75 "
Kreditne delnice, 160 gld.	370 " 75 "	Posojilo goriškega mesta	" " "	Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	168 " 50 "
London vista	124 " 20 "	4% kranjsko deželno posojilo	67 " 50 "	Akcije Ferdinandove sev. železn., 1000 gl. st. v.	3365 " "
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	60 " 95 "	Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	98 " 60 "	Akcije tržaškega Lloyda, 500 gld.	480 " "
20 mark	12 " 18 "	Priporitetne obveznice državne železnice	220 " "	Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	104 " "
20 frankov (napoleonodor)	9 " 89 "	" južne železnice 3%	164 " 75 "	Dunajskih lokal. železnice delniška družba	73 " 50 "
Italijanski bankovci	45 " 40 "	" južne železnice 5%	129 " "	Montanska družba avstr. plan.	83 " "
C. kr. cekini	5 " 89 "	" dolenskih železnice 4%	98 " 50 "	Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	175 " "
				Papirnih rubljev 100	133 " 50 "

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanje za zgube pri žrebanjih, pri izžrebanju najmanjšega dobitka.

Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“

Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem, o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnice.